

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-ora 6 cr. a treia-ora 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcelarilor nr. 21.

Se prenumerează și la poste și la librării.

În România:

la dnl Carol Schuler în București, strada Labirint nr. 4.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscripte nu se înapoiază

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Semne bune.

(R.) Congresul naționalităților s'a convocat tocmai la momentul suprem. Dovadă despre aceasta este nu numai buna impresie ce convocarea a produs printre Români, doritori toți de a se face odată ceva, ci mai ales năcazul, pe care presa maghiară nu îl poate stăpâni și potopul de injurii ce ea adresează celor-ce au inițiat noua acțiune.

Sunt două învinuiri mari, pe cari presa maghiară le aduce convocărilor. Îi întreabă anume, că cine li-a dat mandat să vorbească în numele popoarelor aliate, — îi acuză deci de escrocherie politică. Deasemenea îi acuză, că prin acțiunea lor comit o trădare de patrie.

Astfel „*Hazánk*” dela 25 Iulie scrie:

„Să întrebăm serios pe subscriitorii proclamației, cine li-a imputernicit să vorbească în numele Românilor, Slovacilor și a Sârbilor, ca mandatarii ai acestora, cine li-a dat imputernicire să încheie alianțe în numele naționalităților? Nimenea. Cu știrea noastră nici Slovaci nici Sârbi nu au ținut nici un fel de adunare ori conferință, în care domniile subscriitorii și proclamației ar fi fost aleși reprezentanți ai națiunii lor.”

Aceoași întrebare „*Kolozsvár*” o formulează astfel:

„Înainte de toate îndrăsnim să întrebăm pe cei șese gentelmeni din convocare: dela cine, unde și când au primit mandat ca în numele naționalităților să pună la cale întruniri și alianțe fără nici un rost și țintă? Cu ce drept Vasile Mangra, profesorul din Arad, pe care zilele trecute însuși regele României l'a dăscălit, vorbește în numele Românilor?”

Răspundem ziarelor maghiare.

Noi avem organizația noastră, pe care Ungurii au putut să o vadă manifestându-se impunător atât la 23 Iulie 1893 cât și la 28 Noemvrie 1894, când Românii adunați în conferință și adunare națională, au proclamat principiul alianței naționalităților. S'a dat în același timp mandat pentru acțiunea de întrupare a acestei dorințe. Ucasurii hieronimylene nu au putut să nimicească organizația noastră, nici să ne despartă de națiunile, cu cari împreună suferim și laolaltă voim să dărimăm eghemonia ungurească.

Cât despre Sârbi și Slovaci, deasemenea dovedit este, că aceia cari se numesc conducători ai lor, au totdeauna și consimțământul conaționalilor lor.

Dar' să admitem, că într'adevăr n'am avut nici un fel de organizație, nici mandat să vorbim în numele națiunilor noastre. Ce au dovedit însă Ungurii tăgăduindu-ne acest drept, câtă vreme obșteea națiunii noastre ne aprobă și ia parte cu însuflețire la acțiunile ce pornim?!

Evident, prima obiecție a presei maghiare cade.

Tot așa de puțin se poate susține a doua.

Dar' au ajuns ridicoli Ungurii, numind trădare de patrie tot ce noi facem. Trădare de patrie a fost mergerea la Viena cu Memorandumul, trădare de patrie au numit conferința noastră națională dela 1893 și adunarea națională din 1894. Și tot ca pe niște conspiratori ne-au tratat, când în 7 Maiu 1894 ne-am grupat cu atâta iubire și entuziasm în giurul comitetului național, azi aruncat în negrele temnițe.

Un popor întreg nu poate fi trădător de patrie. Ear' acțiunile noastre naționale, pe cari Ungurii le-au socotit deslăpă de cătră țeară, de întreg poporul român au fost săvârșite.

Congresul naționalităților toți Românii îl cer. Îl așteaptă cu dor Sârbi și Slovaci.

A trece peste aceste națiuni cu simpla învinuire, că sunt „trădătoare”, arată că Ungurii n'au ajuns nici la cele mai elementare noțiuni politice.

Ear' provocarea la art. 43 și 44 ai legii din 1868, cari nu recunosc naționalități în Ungaria, când tocmai articolul 44 din 1868 are numirea de articol despre *egala îndreptățire a naționalităților*, deasemenea nu e norocoasă.

Însași „*Magyarország*” (nrul dela 25 Iulie), care provocându-se la această lege, cere interzicerea congresului naționalităților, scrie:

„Toți cetățenii Ungariei, legați între dînșii prin interese și ținte comune, ce se potrivește în cadrul politic al statului, se pot întruni liber, pot să discute și să hotărască asupra sorții lor, numai că asemenea drepturi nu pot pretinde ca naționalități deosebite.”

Ca cetățean mă pot deci întruni, spune foaia maghiară, ca Român, Sârb ori Slovac însă nu! Dar' atunci n'ar fi permis să se întrunească nici cetățenii de naționalitate maghiară!

O să ne răspundă Ungurii că ei formează „poporul maghiar politic”. Legea dela 1868 zice însă, că „poporul maghiar politic unitar” (az *egységes magyar politikai nemzet*) este compus din naționalități. Dacă cetățenii acestui popor politic au drept de liberă întrunire, evident că-lau și indivizii, cetățenii cari fac parte din acest popor politic. Și-lau „*fără deosebire la limba ori naționalitatea lor*”, zice textul legii.

Oprirea congresului naționalităților ar fi deci o zală mai mult la șirul lung de ilegalități săvârșite de guvern.

Sgomotul cel mare îl face însă presa maghiară în giurul altui pericol pentru statul ungar. Zice anume, că nu se poate permite alianță între panslaviști și Daco-Români.

„*Magyarország*” scrie anume:

„Știm, că înainte cu câțiva ani, la Sibiu a căzut planul făcut cu multă măiestrie ce tinea să-l lege între dînșii pe panslavi și pe irredentiști români. Oare acum, când se aude despre evenimentele din Dobrogea, idea panslavismului și a daco-românismului să se mai fi apropiat? Nu știm, vom vedea.”

Ear' „*Hazánk*” scrie:

„Politica, din care s'a inițiat această alianță, poate să fie politică de ură ori a celor desperați, dar' nu poate fi politică înțeleaptă și trează, cu atât mai puțin românească. Românimea tocmai atât de puțin n'are ce căuta într'o alianță slavă, pe cât de puțin n'avem noi Ungurii. A proclama alianță cu Slovaci ca Paul Mudron acum, când propaganda panslavă cu toate mijloacele perverse caută să provoace în Dobrogea o irredentă bulgară!”

Organul maghiar citează apoi pe dl Dumitru Sturdza, care a arătat primejdia panslavă, precum citează și dintr'un articol al dlui Vasile M. Cogălniceanu, care deasemenea a arătat în „*Românul*” primejdia panslavă.

Uită — ori se fac că uită — Ungurii un lucru: Nici Slovaci nici Sârbi nu sunt panslaviști, ci cetățenii credincioși ai statului ungar, cari prin alianță cu noi ținesc nu revendicări teritoriale, cum Ungurii ne impută și nouă, Românilor numiți „*daco-români*”, — ci sunt dornici de viață adevărată constituțională și liberală. Vor, cu alte cuvinte, ca în statul ungar să se aplice cu dreptate legi existente, să se abroge legi, pe cari le socotesc păgubitoare, să se facă altele, echitabile, proprii să asigure o viață constituțională sănătoasă în acest stat.

Eată ținta alianței naționalităților.

Zadarnic „*Hazánk*” se încearcă să ni-l arete pe Slovaci ca pe niște panslaviști primejdioși „în primul rând pentru România”, zadarnic guvernamentalul „*Kolozsvár*” scrie sub titlul „*Stréberek kongreszusa*”, că „naționalitățile sunt mulțumite, numai câțiva streberek le întărită”. „Noi știm bine, că poporul e cu trup și suflet pe lângă cei batjocoriți de Unguri, pentru-că sunt batjocoriți pentru dreptate.”

Sunt deci semne bune, când Ungurii injură eară. Ei strigă, pentru-că ved dreptatea. Un motiv, cel mai puternic, se mergem înainte pe calea apucată.

Contra legilor bisericești politice.

Sub acest titlu am amintit într'un număr trecut, că primatele a făcut întrebare la *congregatio inquisitionis*, dacă învățătorii catolici pot să ocupe funcție de conducători ai matriculelor civile. Congregația ar fi răspuns că da, ear' secretarul Curiei papale, cardinalul Rampolla ar fi oprit-o aceasta în numele însuși al Papei. Foile ungurești spuneau că aceasta e un neadevăr și nici nu s'a putut întâmpla, deoarece se aplicarea învățătorilor ca conducători ai matriculelor civile este a priori exclusă prin lege.

În urma acestora „*Magyar Allam*” ziar catolic, scrie următoarele: „Conferența episcopilor catolici, desbătând asupra chestiunii, dacă învățătorilor catolici li-se poate da voia să ocupe posturi de conducători de matricule, a hotărât unanim, că atât conștiința, cât și legea instrucțiunii populare, opresc pe învățătorii dela ocuparea acestor posturi.

În contra acestei hotărâri unanime, guvernul, folosindu-se de primatele, s'a adresat la Roma, unde congregația episcopilor, pe lângă anumite cațiuni, a permis, cei drept ca învățătorii să poată ocupa postul de conducători de matricule, dar' cauza, că s'a permis aceasta, a fost împregiurarea, că Congregației nu li-s'au prezentat datele, de cari avea neapărată necesitate pentru a pute judeca afacerea. Am putut zice, că congregației li-s'a prezentat starea lucrului într'o lumină falsificată sau, ca să zicem cu cuvinte mai blânde, în-tortochiată.

„Primatele numai decât a făcut cunoscută guvernului această hotărâre, ba a împărțit-o și episcopilor diecesani, ca o îndrumare din'tre cele mai secrete, și numai pentru întrebuințare privată.

„Este pe deplin adevărat și aceea, că congregațiunea a fost făcută atentă asupra acestei greșeli a ei, punându-i-se la dispozițiune datele necesare. Ori-cine ar fi fost omul, care a făcut aceasta, el bine a făcut, căci astfel a scăpat de un mare scandal pe catolicii maghiari, cari sunt guvernati într'un mod nenorocit.

„Adevărat este și faptul, că în urma acesteia Curia a oprit pe primatele de a publica hotărârile, ce fuseser aduse pe baza unei stări de lucruri neclarificate și că el din nou a făcut cunoscută autorităților bisericești din diecese această nouă hotărâre.”

Despre „*Bucovina*”. „*Gazeta Bucovinei*” din nou se pronunță în primul seu din numărul 53 a. e. asupra scrierii dlui Bogdan Duică despre Bucovina zicând:

„Dl Bogdan Duică, valorosul publicist și cunosător al împregiurărilor din Bucovina, a scos acum de sub tipar un op important publicat mai înainte și în foia „*Tribunei*”. Această lucrare va fi de acum înainte indispensabilă ca direcție pentru fiecare politician, care se ocupă cu raporturile din Bucovina.”

Liberalism maghiar. În primăvara trecută s'au întâmplat în mai multe comune din comitatul Orava, grozave foci, în urma cărora aproape întreaga populația comunelor a fost adusă la sapă de lemn. Printre alți ajutoare, și Slovaci din orașul Bánovțe (ctul Trencin) au vrut să-l aducă obolul, arângiând în folosul celor păgubiți prin foc o petrecere musicalo-declamatorie pe ziua de 7 Iulie. Solgăbirul a interzis petrecerea, tot pe motiv

de „agitațiune panslavistă”. Arangiatorii au apelat contra decisiunii fisolgăbirului cătră vicespan; dar' solgăbirul nici n'a primit în persoană recursul, fiind conceput în limba slovacă. D'aceia li-a fost trimis recursul cu posta și totodată înștiințat vicespanul comitatului Trencin — serie „*Ndr-Noviny*” dela 20 Iulie.

Căsătoria civilă. În „*Magyar Allam*” dela 24 Iulie preotul catolic Csernik recomandă mirilor să se țină de cele trei vestiri și după aceea să se ducă la locuința preotului, unde în prezența a doi martori vor rosti formula de cununie, prin ceea ce îi declară preotul de căsătoriți. După decisiunile conciliului tridentin ajunge atâta, pentru a fi recunoscută ca valabilă căsătoria din partea bisericii, deși statul va considera o astfel de căsătorie, ca concubinată. Pentru a asigura însă soarta copiilor, la nașterea fiecărui copil tatăl să-l declare ca al seu înainte purtătorului de matricule. Afară de aceasta apoi trebuie să se țină seamă de acest lucru și la facerea testamentului, pentru-ca copiii să nu sufere vre-o pagubă din cauza căsătoriei nerecunoscute de stat.

Presa din Ungaria

despre

Congresul naționalităților.

În fruntea numărului seu dela 24 Iulie ziarul „*Zastava*” aduce următoarele:

Duminea trecută, 21 Iulie, s'au întrunit aici în Novi-Sad, delegații națiunilor slovacă și română cu sârbi, cari reprezentă conducerea opoziției naționale sârbești. Au discutat proiectele de program comune, cari au fost produse în conferențele de mai înainte ținute în Viena și Budapesta — precum și în alte părți — ale comitetului provisor al partidului național serbo-slovaco-român. Ei s'au înțeles asupra programului comun, care se va așterne congresului naționalităților pentru primirea definitivă.

Totodată s'a hotărât, că congresul naționalităților se va ține în capitala Ungariei, la Budapesta.

Ca ziua întrunirii congresului s'a hotărât 29 Iulie (10 August).

A sosit asadar vremea, când are să se intrupeze rezistența comană în contra năvalirii dușmane, care s'a ridicat, pentru a șterge de pe fața pământului tot ceea ce nu este maghiar, astfel că tot mai mult ne batjocorește, ne calcă în picioare și ne răpește drepturile.

Sântem convinși, că Sârbi vor pricepe însemnătatea acestui moment, care ne va crol pentru multă vreme direcția în politică, și că vor da un ecou puternic vrednic trecutului lor și conștiinței lor.

Cel-ce nu va face așa, să nu zică, că e om conștient, că își iubește neamul, că e gata a se lupta, a se jertfi pentru existența națiunii sârbești.

Cel ce caută scuze, pricinuește pedeci și îngreunează acest scop, n'are drept de a li-se recunoaște și mai departe capacitatea de a pricepe trebuințele luptei noastre politice și astfel nu va mai avea dreptul de a influența viața publică a națiunii sârbești.

Dacă Sârbi, Slovaci și Români nu-s în stare de a se înălța deasupra indispozițiilor momentane și de-așupra neînțelegerilor launtrice; dacă ei n'au conștiință și putere destulă de a delătura certele lor reciproce, atunci nu merită să se cheme națiuni și nu merită soarta mai bună, ci de a fi deapărate slugile altuia, și ca fiii lui Arpad să-l considere ca niște făpturi supuse lor.

A sunat ora serioasă, ce rar se întâmplă, timpul e foarte scurt, dar' inima Sârbului cea conștientă de sine, inima lui aprinsă și iubitoare de neam va birui toate pedecile mici și va dovedi la 29 Iulie (10 August) că mai trăiește Sârbul, că e voinic, care nu va rămâne acasă pitulat ca un netrebnic, când aliații lui merg pe câmpul de luptă.

Sârbi! nu perdeți vreme, pregătiți-vă căci o-hii Europei civilizate urmăresc mișcarea noastră și vor fi ațintiți la 29 Iulie (10 Aug.) spre Budapesta.

Să nu ne lăsam!

„*Dreptatea*” dela 25 Iulie n. își termină articolul seu de fond astfel:

„În situația ce ni-s'a creat din partea contrariilor și din partea alor nostri, dar' și

din firea lucrului acest congres avea să fie un pas foarte mare, de importanță epocală. Prin urmare atrăna foarte mult delă modul cum se face acest congres, pentru-ca să fie așa cum ar trebui să fie conform importanței sale.”

„Ni-ar plăce, dacă și la acest punct am pute vorbi tot așa de hotărâți, tot așa de liniștiți ca și la punctul prim, la ideea, principiul congresului. Durere însă, nu o putem face. Pregătirile nu le cunoaștem, nu ne putem deci pronunța. Credem însă, sântem constrinși moralicește să credem, că cei-ce li-au luat angajamentul să facă acest important pas, care are să fie de o hotărâre însemnată în viața politică a lor trei popoare, își vor fi și dat seama despre importanța lui, și vor fi făcut totul cum se cuvine.”

„Deci, — vom vedea.”

Lupta în comitate.

IV.

(3) Comitatul *Sibiului* a dat în timpul din urmă pricină la o discuțiune, care s'a terminat cu producerea impresiei, că alegerea presidentului clubului comitatens nu a fost prea fericită și că ea a dat loc la urmări regretabile.

Viriliști în acest comitat sânt:

Dr. Miron Roman, metropolit.

Dr. Brote Aurel, directorul „*Transilvaniei*”.Cosma Partenie, direct. „*Albinei*”.

Dr. Rusu Octavian, avocat.

Vidrichin Nicolae (din Rășinari).

Vidrichin Dumitru (din Sibiu).

Hannia Ioan, direct. seminarial.

Dr. Preda Ioan, avocat.

Lebu Alexandru, proprietar.

Boiu Zacharie, asesor.

Răuciu Ioan (din Seliște).

Tilea Onoriu, inginer.

Dr. Nemeș Ioan, avocat.

Pop Elie, notar (Poiana).

Onițiu Ioan, comerciant (Sebeș).

Vidrichin Ioan (din Rășinari).

Micu Ioan (din Sebeș).

Băzu Oprea, proprietar.

Banciu Ioan (Seliște).

Iuga Ioan (Apold).

Suplenți sânt:

Acilienescu Avram, notar (Galeș).

Drăgan Ioan, notar (Sebeș).

Măcelar Ioan, proprietar.

Membrii aleși în congregația comitatului Sibiului sânt următorii:

Bechnitz Ioan, proprietar.

Simonescu Leontin, secr. metr.

Voilean Mateiu, asesor.

Dr. Roșca Remus, profesor.

Piso Ioan, senator.

Murășan Zevedeu, preot.

Medean Sergiu, preot.

Dr. Isac Pompiliu, avocat.

Bojiția Ioan, avocat.

Frateș Nicanor, protosinel.

Păcurariu Avram, preot.

Străulea Ioan, notar.

Onicescu Ioan, notar în pens.

Vulcu I. Maxim, proprietar.

Măcelar Ioan, proprietar.

Ivan Nicolau, protopop.

Dr. Rațiu Ioan, avocat.

Brote Eugen, proprietar.

Dr. Maier Nicolae, protopop.

Cristea Nicolae, asesor.

Albini Septimiu, redactor.

Hențiu Nicolae, notar.

Dr. Calefar Nicolae, medic.

Dr. Barcian Danil, profesor.

Floriant Petru, preot.

Căndea Ioan, protopop.

Popoviciu Constantin, notar.

Între funcționarii, care au loc și vot în congregație, găsim pe dñii Tobias Cornel, Stroia Stefan, Crețiu Ioan, Drăgici Petru, Dr. Leményi Bran Livius.

Henteș Ioan, Dr. Elekes Ioan, Dr. Prunaș George sânt membrii fără drept de vot în comisia administrativă (art. XXI. §. 52 din 1886).

Aceștia sânt asadar în anul 1895 reprezentanții români în comitatul Sibiului.

Ieri am publicat numele membrilor viriliști și aleși din congregația *Făgărășului*. Tot ieri apărea și în *Dreptatea* și în *Gazeta Transilvaniei* și tot din Făgărăș două corespondențe, despre care ținem a lua și noi notiță, mai ales una fiind de interes general, ear' amândouă întărind impresiunea, că totuși pare că se mișcă ceva... și aici!

În „Gazeta” cetim:

„Foarte bine a făcut stimabila „Gazeta Transilvaniei”, că în nr. seu din 20 l. c. atrage atențiunea publicului cetitor la rescriptul ministerial, prin care s'a ordonat restau-rarea generală în comitate, sau mai bine zis alegerea funcționarilor comitatensi cu finea anului curent.

„Dar acestei alegeri de funcționari și de atâtea și altele comisiuni și subcomisiuni, îi premerge:

1) compunerea listei viriliștilor comitatensi pe anul 1896, care tocmai acum este în curs. Deci este de lipsă, ca fiecare contribuente român, să se îngrijească din bună vreme, ca să i-se iee în considerare toate dările de stat directe, câte se plătește, în sume mai mari sau mai mici, în ori și care comună din respectivul comitat. Aceia, cari ca preoți, învățători, diplomați, advocați etc. au drept să li-se socotească darea dublu, să se însușe la comisiunea verificatoare comitatensă de timpuriu și cel mult în primele zile ale lui August, cerend pe scurt în scris, ca să li-se socotească darea dublu. Deoarece noi Românii în genere avem puțini viriliști, fiecare membru virilist se-și susțină calitatea de membru viril și se lasă să se aleagă alții, cari nu sânt viriliști.

2) Alegerii funcționarilor premerge alegerea de membri în comisiunea municipală. În comitatul Făgărășului, afară de Făgărăș, în toate celelalte cercuri se pot alege numai Români, pentru-că cercurile sânt curat românești, și aceasta se se face, alegându-se oameni cu iubire și cu trageră de inimă pentru acest comitat și pentru drepturile mult cercatului nostru popor.

„Durere, aceasta până acum nu s'a întâmplat, căci mai totdeauna s'au ales în câte un cerc și neromâni, ca d. e.: în rîndul trecut la Recea, apoi pe la Șercaia, Voila și Arpaș, ceea-ce nu înseamnă altceva, decât că noi dam contrariilor nostri putere, le dăm în mână arma, cu care să ne lovească. Apoi bieții notari comunali, câți din nenorocire s'au ales de membri, bine ar fi să se retragă cu totul, căci la votări, vai de ei, nu știu ce să mai facă și cum să se mai codească, ca să nu fie observați, că ce fac și cum votează. Tot asemenea și funcționarii de ai comitatului să nu umble să se aleagă, căci și acestia sânt tot așa de dependenți; să-și vadă de serviciul și de afacerile lor.

„Inteligenta și alegătorii nostri să se înțeleagă frățește între sine, că cine se se aleagă, și se nu se face, din cauze publice, cauze personale. Fără de motive grave să nu se înainteze recuse contra alegerilor, căci după-cum știm din trecut, alegerile atacate cu protest nu s'au veri-

ficat și nici nu s'au anulat cu anii, și așa din majoritatea, ce ar fi trebuit să o avem, noi Românii am rămas de atâtea-ori în minoritate.

„Având odată majoritatea în comisiunea municipală și disciplinându-ne și organizându-ne și noi măcar cât de puțin, de sigur ne vom pute valida așa, după cum cer și interesele poporului nostru; la din contră vom fi tot majorizați și batjocoriți, cum am fost cu deosebire în anii de tristă memorie din urmă, deoarece pe lângă aceea, că am fost din partea micilor nostri tirani în continuu violență, între noi n'a fost nici o înțelegere, că ce se facem și cum se purcedem”.

Correspondentul „Dreptății” descrie modul brutal, cu care guvernează fișpanul Bauszner, arată cum el și-a creat o majoritate măiestrită în comisiunea municipală și — face următorul idil de destrăbălare și neprevădere în administrație:

„Apoi pare că anii acestei nefericite conduceri au trebuit să fie și altfel cei mai nenorociți în viața acestui comitat, căci numai într'un singur an au murit 5-6 funcționari, doi au nebulit, unul s'a sinucis și de prezent sânt vre-o câțiva concediați ca bolnavi de multă vreme, căci nu pot cerceta cancelaria, și așa agendele lor le fac alții substituți după-cum pot. Acum în noaptea de 30 Iunie, protocolistul comitatului, „Joșka barátom”, unul din ceata favoriților salei ai al lui fișpan, după-ce i-s'a plătit de cassar salarul pe Iulie înainte de vreme, — adică în Iunie — a luat frunză în buză și iarbă în barbă, a fugit în lume fără să se știe, că pe unde fi mai strălucesc ochii. Cum de se plătesc salariile înainte de vreme? Acest salar trebuie restituit. Joska însă nu s'a dus numai singur cu salarul scos, ci a dus cu sine și peste vre-o 400 fl., bani ai reuniunii economice comitatense, cari au fost depuși la o cassă de păstrare și domniului, ca funcționar — se zice secretar — al acelei reuniuni, având libelul de depuneri în mână i-a scos și s'a cam mai dus pe aici încolo. Acestia sânt bani plătiți cu mare greutate și în mare parte de oameni din poporul nostru și încă pe calea execuțiunii, spre scopurile acelei reuniuni, al cărei atât de vrednic președinte este dl fișpan de când a venit aici”.

Este și un interes material, ca o astfel de gospodărie să fie lăcută pe cât se poate.

„Durere însă, trebuie să recunoaștem — mai scrie același corespondent — că față de aceste manevre și nici într'alte apucături de atare natură, Românii încă nici odată n'au luat o poziție hotărâtă. Nu, — pentru-că noi n'avem nici cea mai mică organizație și înțelegere, nici în centru în Făgărăș și nici în afară”.

Acțiunea aceasta mai hotărâtă va avea de efect și o vrajă mai mare națională, vor zice Ungurii, o trezire mai vie a conștiinței naționale, zicem noi, și pentru aceea nu avea loc jalnică frasă a acelei corespondent că: „pacea și buna înțelegere între singuratecele naționalități ce trăiau mai înainte în armonie, e cu totul sgu-

duită și amărâciunea e la extrem”.

Precum vedem, este încă de lucrat, pentru-ca scrupuli de acestia să dispară...

Vom vedea deci — bine?...!

CORESPONDENȚA

„TRIBUNEI”.

Zarand, 22 Iulie n. 1895.

Onorată Redacțiune!

Mulțumită focului sacru, de care e inspirat adoratul nostru măiestru G. Dima, astăzi avem un număr frumos de tineri preoți și învățători cu pricepere și interes viu în ale muzicii, vrednici discipuli ai măiestrului.

Din această nobilă pleiadă este și domnul P. Cioran, învățător în Brad.

Pe lângă progresul frumos în musica vocală, dovedit cu elevii dela gimnasiu, dl Cioran și-a dat toată silința de a înființa un cor dintre industriași români din Brad. Încercare foarte grea, căci industriași români în Brad sânt puțini, ear' țărâniimea din care s'ar fi putut acvira, e foarte împrăștiată.

Încercarea totuși s'a făcut. Și pentru-ca industriași să câștige oare-care încredere în puterile proprii, au fost instruați mai întâiu în unele arii populare în patru voci cu scopul de a arangia o producție de cântări. Multe greutăți au obvenit. Aproape toți necunosători de note și voci neexercitate, apoi mereu împedeceți de a cerceta orel regulat prin necesitățile meseriei (la țiguri etc.), i-a trebuit dlui Cioran o răbdare de fer pentru a nu descurajarea de începutul făcut.

Schimbate mereu orel de exerciții, ear' domni industriași năsuind a învăța cu multă ardoare, pe 2/14 Iulie a. e., s'a putut stabili un program din 8 puncte pentru o producțiune de cântări.

Ajutată de câțiva preoți din giur, precum și dintre profesorii dela gimnasiu, producțiunea (ținută la 2/14 Iulie în hotelul „Central” din Brad a mulțumit toate așteptările. Toate punctele, arii populare române („Hai leliță”, „Cucule cu penă sură”, „Ciobanul”, „Cucuruz” etc.), au fost executate cu precisiune mai mare de cum s'ar pute aștepta dela începători!

Publicul numeros asistent a recompensat silințele și ostenețele dlor industriași și ale dlui dirigent cu lungi și însuflețite aplauze, și unele piese au trebuit să fie repetite.

După producțiune a urmat cea mai animată petrecere cu joc.

Petrecerea a fost adevărat și curat românească. Tot ce are Bradul și giurul mai ales, a fost de față.

Doar o singură familie străină a participat. În pauză însă, — când musicanții, începând o arie maghiară, au fost momentan întrerupți, — și familia aceasta demonstrativ s'a depărtat.

Ei la ale lor își petrec numai ungurește, noi încă vrem să ne petrecem numai românește!

Venit curat de 50 fl. a fost depus cu scopul de a forma un fond al corului.

Nu avem cuvinte a lăuda destul pasul făcut de meserieșii români din Brad sub conducerea dlui Cioran, și nu avem cuvinte a recomanda de-ajuns să-l continue cu tot zelul și pe viitor. Pe lângă edificarea morală, atât

de însemnată, ce ne procură astfel de întreprinderi, vom dovedi „opresorilor”, cari tocmai își bat joc de cel mai mare erou al nostru, ce doarme în pământul zarandean, și de tot, ce e românesc, că e forță de viață în noi, ce nu se poate suprima, sânt în noi nobile aspirațiuni la cultură, și ne manifestam toate calitățile, proprii Românului.

George Marcu.

Reuniuni economice.

În viața noastră socială, avem o mulțime de trebuințe, care numai prin însoțiri se pot realiza. Cu deosebire pe terenul economic ne aflăm abia la începutul reformelor. Voină de înainta, nu putem altcum decât prin însoțiri. Cât și ce se poate pe această cale, avem experiența cu însoțirile de credite și depuneri.

Astăzi se cere în mod imperativ să reformăm economia plugarului român, prin care trebuie pregătit la suportarea sarcinilor, care zilnic se sporesc pe umerii lui. Singurul mijloc prin care vom pute susține poporul, cel puțin în starea care se află, — dacă nu ne va succeda a-l ridica la mai bună, — sânt însoțirile sau reuniunile economice.

Plugarii nostri, cari în mare parte ni-a succedat a-l scoate din robota capitalelor străine, astăzi trebuie pregătiți a-și munci pământul în mod rațional, ca venitul să li-se sporească.

Tăria și puterea poporului nostru, numai prin cultura spirituală și economică se poate întemeia, alt temei solid nu mai există.

În zilele trecute primul demnitar român între altele zise: „Economia rurală rațională este temelia unică solidă, pe care putem zidi viitorul neamului. Aici avem lipsă de lucrători cu voință tare și puteri unite”.

Fiecare popor numai prin voința lui tare și puteri unite poate învinge greutățile. Au nu este frumos, când membrii unei însoțiri își pot cumpăra marfa de consum și îmbrăcăminte din dughianul însoțirii, cu preț mai mic și totuși calitate mai bună?

După cât sânt informat din mai multe părți, bărbății nostri, conducători firești ai poporului, pătrunși de iubirea poporului și conduși de dorul înaintării, au făcut încercări pentru întemeierea de reuniuni economice, dar fără rezultat. Nu pentru-că doară poporul n'ar înțelege glasul vremii, ci pentru-că viața din stat este bolnăvicioasă. Cărna vine și pune pedeci înaintării și culturii, te ține locului, atunci când ești mai plin de viață și pătruns de dorul progresului. Mai ales administrația statului nostru este așa întocmită, încât putându-ne opri în calea progresului, fie cultural ori material, crede că face bun serviciu guvernului.

Pe alt pedestal se află însă justiția, la care totuși pe lângă luptă tare putem străbate la dreptate și legalitate. Așa fiind, putem afla noi altă cale de a înființa reuniunile economice. Să mergem cu statutele la tribunalele regești și nu la vice-omite ori ministru.

Conform legii comerciale din 1875 art. XXXVII. §§. 223—258 putem forma însoțiri cu firma semnată la tribunalele de comerț. În cadrul acestei însoțiri putem lucra pe toate terenurile economice, fără să putem fi împedeceți.

În opul „Îndreptar pentru întemeierea băncilor rurale”, unde sânt

statutele pentru astfel de însoțiri în §. 25 se cuprind următoarele: „Pentru a corespunde scopului indicat în §. 1 din statute, însoțirea va întreprinde mijloacele sale bănești și pentru înființarea de tovărășii (de producțiune, vânzare, consum și economie) dând membrilor care se însoțesc în tovărășie credite și împrumuturi și înlesnind prin organele sale propășirea tovărășiei”.

Așa nu reuniuni, ci „însoțiri economice” să înființăm. Avem cunoștință pozitivă, că statutele pentru întemeierea alor două reuniuni economice de doi ani stau în ministerul unguresc, fără să fie rezolvate.

Însoțirile rurale despre care amintesc, se pot întemeia cu 30—40 înși, care într'un anumit timp plătesc 10 fl. ca membri, până când în reuniunile economice în tot anul trebuie să se plătească taxa de membru. Așa chiar și din acest punct de vedere însoțirile sânt de preferit, căci dai într'un an 10 fl., apoi ești membru până stă însoțirea sau până voești. Aceste însoțiri au și un teren mai larg, pe care mișcându-se, membrii pot desvolta activitate mai intensă. Deci „însoțiri economice” să întemeiem, că așa nu putem fi împedeceți.

I. C.

CRONICĂ

Sibiu, 26 Iulie n.

Dela înmormântarea gen. Traian Doda. Primim următoarele: Partea tehnică a înmormântării marelui general român Traian Doda, adică: deschiderea cripei familiare din cimiterul român din Caransebeș (în care zace și fratele răposatului general maior, George Doda) precum și așezarea sicriului în criptă și închiderea cripei s'a executat sub conducerea arhitectului Adrian Diacon pr. trei frați români Petru, Mitru și George Bănușanu, măiestri zidari din Caransebeș, cari deaproape un pătrar de secol încoaci executau mai toate lucrările de zidărit dela casele dlui general atât din strada Orșovei din Caransebeș cât și la cele din Media. (Acesta este numele adevărat și corect al romanticului orașel din apropierea renumitelor „Băi erulane”, ear' nu „Mehadia”, precum, imitând pe străini, scriu și zic unii. Poporul întotdeauna zice Media, după clasicul nume „Ad Mediam”, stațiune română pe timpul împăratului Traian. Vezi și segmentul al VII-lea din „Tabla lumii” de Cartorici, cea supranumită și „Tabla lui Peutinger” după copia originalului, păstrat în biblioteca curții împărățești din Viena.)

Adrese de condolență. Din incidentul trecerii la cele eterne a celui mai mare și mai nobil Român din Bănătuțul timișan, a generalului Traian Doda, au mai sosit la adresa surorilor răposatului nostru de neperitoare memorie, la d-nele Ana Zunea și Elisa Doda, între multe alte scrisori de condolență și dela dl A. St. Catargiu din București; apoi dela dl măiestru de campanie (Feldzeugmeister, General de corp de armată) Rudolf Baron de Merkl, șef de secțiune în ministerul de războiu din Viena, care a fost și adjunct al împăratului. Baronul Merkl era amic deaproape al deplănsului nostru general. Numeroase adrese de condolență sosesc neîntrerupt din toate părțile.

— Inscripțiunea de pe canuna Românilor din Media (Mehadia) depusă pe mormântul generalului Traian Doda sună:

„Marelui și neînfrântului luptător pentru drepturile poporului român Recunosătorii Români din Mehadia”.

FOIȚA „TRIBUNEI”

Constatări și sfaturi.

(În formă de scrisori.)

I.

Iubite amice!

Câte-odată îmi permit luxul, că părăsind ocupațiile potrivite etății și pozițiunii mele, părăsind cugetul despre planurile, ce și eu ca ori-și-ce om, „mi-am propus să resolv în viitorul mai apropiat, ori mai îndepărtat, în întreg, ori în parte — după silințele mele și ajutorul lui Dumnezeu — îmi permit luxul, zic, ca să fac călătorii. Și fac călătorii nu la Polul-Nordic, ca să mă conving în fața locului despre multele descoperiri, ce s'au făcut în lumea aceea de ghiță în decursul celor aproape opt veacuri, nici le fac în giurul pământului, ca să mă conving despre mulțimea de țeri, mări, riuri, lacuri, munți, păduri; să fac cunoștință cu multele popoare; cu stadiul lor cultural, cu fisonomia, îmbrăcămintea, datinele, ocupațiunile, cu modul lor de viață, cu aspirațiunile lor, cu dorințele și pretensiunile ce le are un popor față cu altul.

Astfel de călătorii pretind bani, pretind timp; mie-mi lipsesc cei dintâii și așa nu pot să deștept în mine și cele mai profunde cugete aducătoare de lacrimi, cari lacrimi mi-ar inunda fața, când fericit aș fi, ca din pas în pas, din moment în moment să admir tot mai mult și mai mult în creatură pe Creatorul tuturor.

Îl admir, mă închin lui, privind și numai un picur de rouă, stând și numai înaintea unui fir de iarbă, căci și acelea, nefsemnate, vestesc cu glas mare mărirea și puterea lui.

Cu acestea însă sânt obișnuit, și ele nu sânt în stare să producă în mintea și inima mea puternicile sguđuituri de cogete și sentimente, ce în stare este, să facă complexul variațiunilor de lucruri, ce formează lumea.

Dacă nu pot face astfel de călătorii, fac ceea-ce pot: călătoresc fără de nici un ban și în foarte scurt timp în trecutului mele, și merg departe, departe, până unde numai mă ajută memoria.

Ajunghnd în cel mai depărtat trecut al vieții mele, mi-se reînprospetează în minte cele dintâii jocuri, cu cari mă obișnuim, cei dintâii prieteni, cu cari îmi petreceam aproape ziua întreagă. Îmi aduc aminte cum mamele noastre cu îngrijire, produsă de iubirea părintească, ne inspecționau, cum la provocările lor, cât de silă, cât de voe bună, părăsiam diferitele noastre jocuri, părăsiam arena de luptă, de lupta înscenată de cei mai mărișori. Parcă ved și acum, cum cei învingi plângeau și amenințau pe învingătorii veseli cu: „vê spun eu la mama”, și „vê dă vouă mama”.

Îmi aduc aminte cum unul ori altul dintre noi nu voia să respecte dreptul altuia. Cum cel mai curajos, de multe-ori răpia bunul celui laș și fricos, care nu știa altceva, decât să plângă și să-l amenințe, că „oare-cine îl va răbuna”. În plâns și amenințare era cuprins dorul, de a-și revendica dreptul seu. De multe-ori însă rămânea cu tânguirea,

căci nime nu-l răbuna, ori că toată răbunarea se mărginea la amenințarea „oare-cui”, și el, nepriceputul, în amenințarea aceasta afla îndestulare și satisfacere, cu toate-că obiectul ce i-s'a răpit ori l'a dat la porncă, mai mult nu a ajuns în proprietatea lui.

Mamele erau inspectorii nostri, mamele erau de cari aveam frică și respect. De sub domnia lor voiam și doriam adese, ca să scăpăm, să fim liberi, și când ocaziunea ni se da, o și folosiam, alergam pe livezi, unde ne invitau diferitele specii de flori inocente ca și inimile noastre neîntinate încă pe atunci de păcate. Din libertatea, din fericirea și plăcerea, ce gustam în prezența încântătoarelor flori, în libera natură, tot glasul mamei ne conturba însă.

Ele erau, după judecata noastră copilară, despoții nostri. Cu tătâni rar dam față, rar le simțiam puterea ce o aveau asupra noastră. Erău duși ziulica întreagă la lucrul câmpului și fiindcă nu aveam de a face multe cu ei, nici nu le duceam frica. În definitiv, pe timpul vieții de copil, deși instinctul ne împingea spre libertate, noi nu o cunoșteam, nu-i simțiam importanța. Voința mamei noastre era libertatea noastră.

Vin apoi aproape în călătoria cugetului meu, pe timpul pubertății, și îmi aduc aminte cum mama, nevoind să fac, ori făcend rău un lucru, mă amenința cu: „te spun eu la tată-teu” și „ți dă ție tată-teu, numai să vină acasă”. Și amenințarea aceasta își avea urmările sale, de cele mai multe-ori triste pentru mine. Atunci am ajuns la convingerea, că nu mama, ci tata e mai mare, e „despotul” în casa noastră, că el poate face cu

noi ce voește, să ne dea la alții, să ne pedepsească în toată forma, să ne omoare chiar. Dar de pedeapsa din urmă nu ne temeam mult, căci știam și aceea, că el e părintele nostru, și ca pe atare, dela un fapt așa înfiorător, îl împedează legăturile de sânge, ce se află între noi și el.

În legăturile de sânge cuprindea conceptul nostru numai pe cei-ce împreună locuiau cu noi: pe părinți, frați, surori și chiar pe servitorime. Toți afară de acestia erau străini față de noi. Acestia după conceptul de atunci, nu erau în nici o legătură cu familia noastră, nici în privința legăturii de sânge, nici de avere. Nici un interes comun, cugetam, că nu poate să existe între ei, străinii și familia noastră.

Pășind mai aproape în timpul acesta, mi-se reînprospetează în memorie explicările, ce ni-le dau părinții despre legăturile de agnațiune și cognatiune între familia noastră și între aceea cărora le ziceam: moș, bună, unchiu, mătușe, văr, verișoare... naș, nașe, fin, etc. Și în urma explicărilor primite afiu, că legăturile de sânge sânt foarte ramificate și că nu se extind numai în comuna noastră, ci și în alte comune învecinate, ori mai îndepărtate. Față de toți acestia aveam mai mare iubire, mai mult respect. Simțiam, că datorințe sânt între mine și ei, datorințe ce se basau pe conștiința originii comune.

Față de străin nu mai simțiam îndatorat cu nimic.

Acum eram convins, că ori-ce chestiune se isca în familie, tată meu o rezolva. I aveam comanda într-o parte. Știam, că raporturile între familia noastră și celelalte fi

milii înrudite cu noi, tot tătâni le susțineau și regulau. Mai mari și cu mai multă putere decât pe acestia nu cunoașteam pe nime.

Ori-ce familie o socotiam cu totul liberă.

Sânt mai mărișori și auzind strigând din deal, întreb pe tatăl meu, că pentru ce strigă acela. Îmi răspunde, că trebuie să ducă fiecare om dare, aruncuri etc. La ce devin curios și îl întreb: cu ce scop și cui trebuie să o dea? Îmi spune, că toți oamenii din satul nostru sânt legați prin interese comune, că au cheltueli comune și în raport cu averea ce o are, pentru acoperirea cheltuelilor, fiecare e îndatorat să dea bani. Îmi spune, că fiecare om are drept la ce e al seu, și poate întrebuița după plac, numai cât în trebuințarea lui nu-i este iertat să vateze, ceea-ce are altul, nu poate să micșoreze ori răpească dreptul altuia.

Dela o astfel de vătămăre îl oprește pe om regulile, ce le-a sădit bunul Dumnezeu în inima fiecărui, regulile religioase-morale. Și fiindcă sânt unii, cari pun lăcată pe conștiință, își îndușe vocea conștiinței, oamenii au făcut reguli, au făcut legi, cari să asigure bunul și dreptul fiecărui.

Îmi spune că pentru-ca legile să fie observate, este pus în fruntea comunei primarul, care pedepsește pe ori-cine cutează să le ignoreze. El se îngrijește de ordinea ce trebuie să fie în comune, el veghează asupra curățeniei strădelor, curților și caselor și aceasta o face din punct de vedere igienic și în parte din punct de vedere material. El

Proprietar: T. Liviu Albini.

Anunț.
Se primește **ca elev** în farmacie pe lângă întreținere și instruire gratuită, **un tinăr** care a absolvat cel puțin 6 clase gimnaziale și care știe limba română și maghiară.
Notez că în cas de va dovedi o bună purtare va ave ca remunerațiune în anul al 3-lea de praxă câte 5 fl. lunar.
Concurenții au de a-și adresa petițiile împreună cu actul de pe clasa a 6-a gimnazială la subsemnatul.
La cerere pot să dau informațiuni mai detaliate prin corespondență.
Gyó-Tölgyes, 11 Iulie 1895.
Róth Albert, farmacist.

Împrumuturi de bani.
Pe realități, case din provincie cu amortisare pe 40 de ani 5 1/2 %, pe 50 de ani 5 %. Mori și fabrici amortisabile în 32 de ani 6 %, pe clădiri noue se acordă la începerea zidirii împrumuturi de 50 %, la încheierea totală a zidirii alte 50 % cu interese de 6 %. Credit personal pentru persoane de orice stare pe lângă depunere de 1/4 de an 6—7 % interese și se poate căpăta până la 10.000 fl.
Amănunte: [2255] 4—6
Budapesta,
Hazai és külföldi jelzalog K. Kerepesi út 65. II. em. 24.

Două locomobile
aproape nouă
unul cu 2 1/2 până 3 puteri de cai, unul cu 4 puteri de cai, amândouă fabricat englezesc se vînd cu prețuri ieftine la [2318] 3—3
Andrei Rieger,
prima fabrică ardeleană de mașini agricole și turnătorie de fer, SIBIU.

A se observa marca înregistrată

A se observa marca înregistrată
PICĂTURI DE STOMAC MARIA-ZELL.

de un efect excelent la morburii de stomac, un medicament indispensabil de casă și popular demult cunoscut la lipsă de apetit, slăbirea stomacului, răsuflare a miros greu, blesare, rigălela acra, colica, arsuri în gât, producere peste măsură de flegmă, galbănare, greață și vomare, cărcei de stomac, scaun tare și constipațiune.
Și la dureri de cap, încălcarea peste măsură a stomacului cu mîncări și beuturi, la limbrici, morburii de ficat și hămorrhoidale un remediu vindecător probat.
La morburile numite, picăturile de stomac Maria-Zell s'au dovedit de mulți ani ca cele mai bune, ceea ce confirmă sute de atestate. Prețul unei sticle dimpreună cu îndrumarea cum să se folosească 40 cr., sticlă dublă 70 cr. Expedițiie centrală prin apotecarul Carol Brady, Kremsier (Moravia). Cumpărătorii sînt rugați a fi cu precauțiune la marcă și subscriere. Să se considere ca veritabile numai astfel de picături, pe al căror emballage e lipită o fașie verde cu cuvintele: „Garantez veritabilitatea”. Această fașie e provăzută și cu iscălitura mea. [285] 27—28
Picăturile de stomac Maria-Zell veritabile se află în Sibiu: Farmacia **K. Müller**, farmacia **Aug. Teutsch**; Făgăraș: farmacia **Pildner**; Sighișoara: farmacia **F. Folbert**, farmacia **I. H. Weber**; Mercurea: farmacia **Alb. Zink**; Cohalm: farm. ercz. **S. Nagelschmidt**; Sebeșul-săsesc: farm. **I. C. Reinhardt**.

Institutul Tipografic în Sibiu
Strada Măcelarilor Nr. 21.
Biblioteca populară a „TRIBUNEI”.

1. Fădureanca. Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani.	16. Din bătrani. Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.	32. Dina-împărăteasă și peana de aleasă. Poveste din popor de „Margineanul”. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
2. Fata Stolerului de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.	17. Pe pământul Turcului de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.	33. Fulger. Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
3. Ge n'a fost și nu va fi. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.	18. Căldărușa cu trei picioare. Poveste franțuzească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.	34. Spice de aur. Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
4. Păpărușă Pătru. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.	19. Conușotca. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.	35. Un idil în Roșeni. Novela de Bre. Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
5. Păcălă și tîndală. Anecdote de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.	20. Un pețitor îndărătnic. Novela de Björnstjerne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.	36. Baba Iadului. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
6. Încărit și jocuri de copii. De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.	21. Frietenul meu Văntură-Teară. Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.	37. Prințesa fermecată. Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
7. Tăiu legănat. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.	22. Scăpăratoarea. Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.	38. Dina mîrgărelelor. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
8. Colăciutul. Obiceiurile țeranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.	23. Fata Crăinului din cetini. De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.	39. Doi copii. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
9. Etica a nouă mame. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.	24. Strigoiea. Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.	40. O partidă în patru. De Anton Ghistlansoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
10. Povestea lui Ignat. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.	25. Draga mamoi. Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.	41. Pasacul bun de inimă. Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradusă de Domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
11. Sfântul Nicolae. De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.	26. Taina unei vieți. De Björnstjerne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.	42. Croitorul și cei trei feciori. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
12. Îndărătnicul. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.	27. Vecinii. Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.	43. Mica Fadetă. De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
13. Blăstăm de mamă. Legenda populară din giurul Năsăudului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.	28. Păcălă în satul lui. Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.	44. Rusalina păcurarul. Poveste de Nicolae Trimbițoiu. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
14. Bunica de Bojena Némecová, tradusă din limba boemă de Prof. Dr. Urban Iarník. Un exemplar cu prețul redus dela 1 l. sau 8 lei la 20 cr. sau 1 leu 20 bani.	29. Sgărciutul. Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.	45. Roma învină. Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de L. Caragiale. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
15. Vlad și Catrina. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.	30. Lumea proștilor. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.	46. Clara Miloi. Novela de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Elena Hodoș. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.

Celor-ee cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste toți vîndătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Buda p e s t a — P r e d e a l									
Tren de persoane	Tren de accozlat	Tren de persoane	Tren de accozlat	Tren de persoane	Tren de accozlat	Tren de persoane	Tren de accozlat	Tren de persoane	Tren de accozlat
10.—	8.06			2.15	pl. Viena	sos.	3.—	1.55	1.55
8.30	2.15	3.15	5.45	9.16	Budapesta	↑	5.45	7.25	7.—
11.21	4.16	6.52	9.02	11.12	Szolnok	↑	2.29	5.28	8.87
1.38	5.48		11.38	12.48	P. Ladány	↑	12.05	3.46	1.09
3.42	7.08		48	2.12	Oradea-mare	pl.	2.26	11.04	8.43
3.58	7.15		2.06	2.20	pl.	sos.	2.19	10.44	8.38
4.08	7.48		3.08	2.50	Mező-Telég	↑	1.52	10.07	8.11
5.10	8.16		3.45	3.26	Rév	↑	1.26	9.30	7.46
5.48			4.06		Bratca	↑		9.10	9.50
6.52	9.07	2.52	4.53	4.17	Ciucia	↑	5.40	12.47	8.52
7.16	9.37	3.51	5.32	4.50	Huicidin	↑	4.52	12.17	7.54
8.07			6.24		Ghirbău	↑	2.55	6.14	6.26
8.34	10.37	6.14	6.59	5.55	pl.	pl.	2.—	11.01	6.14
8.49	11.10		8.40	6.11	pl.	sos.	10.45	5.45	4.48
9.06	11.32		9.08	6.27	Apahida	↑		9.24	3.55
10.12	12.50		10.40	7.27	Ghiria	↑	8.54	3.06	2.20
10.40	1.25		11.25	7.56	Cucerdea	↑		2.48	2.—
10.59	1.43		11.54		Uioara	↑		2.40	1.54
11.07	1.52		12.04		Vintul-de-sus	↑		2.11	1.2
11.31	2.18		12.34	8.17	Aiud	↑	8.28	2.11	1.2
11.48	2.40		1.—	8.38	sos.	pl.	8.06	1.45	12.54
12.25			1.40	8.38	pl.	sos.	7.59	1.10	2.49
12.52			2.17		Crăciunel	↑		12.59	2.24
1.06			2.35	9.09	Blaj	↑	7.30	12.24	2.10
1.37			3.14		Micăsas	↑		11.48	1.18
1.52			3.34	9.42	pl.	pl.	6.56	11.29	1.18
2.18			3.49	9.44	Copșa-mică	↑	6.54	11.14	1.01
2.32			4.11	9.59	Mediaș	↑	6.41	10.55	12.46
3.04			4.48	10.22	Elisabetopol	↑	6.20	10.21	12.16
3.40			5.27	10.51	Sighișoara	↑	5.58	9.42	11.39
4.08			6.10	11.12	Hașfalău	↑	4.27	7.45	11.17
5.34			7.50	12.26	Homorod	↑	3.53	7.02	9.22
6.12			8.30	12.58	Agostonfalva	↑	3.37	6.56	8.5
6.41			9.08	1.15	Apahida	↑	3.18	5.56	8.23
7.16			9.38	1.34	Feldioara	↑	2.41	5.08	7.45
8			10.25		pl.	pl.	7.01	2.15	9.08
11.—			12.26		pl.	pl.	6.—	1.42	8.28
1.11			3.31		Timiș	↑	5.11	1.12	8.01
8.30			9.30		sos. Bacureșci	pl.		8.35	3.15
M u r e ș — L u d o s — B i s t r i ț a									
	4.—	9.10	4.20		Mureș-Ludoș	↑	6.48	7.21	
	6.48	12.41			Tagu-Budatelic	↑		4.50	9.40
	9.59	4.55			Bistrița	↑		1.16	5.55
S i b i u — C i s n ă d i e.									
5.30	1.38		7.40		Sibiu	↑	7.10	3.16	9.20
6.06	2.12		8.16		Cisnădie	↑	6.36	2.4	8.46
B u d a p e s t a — A r a d — T e m e ș									
	8.05	1.55	10.—		pl. Viena	sos.	7.20	1.10	6.10
3.10	10.56	3.49	1.05		Budapesta	↑	4.14	11.19	2.55
9.10	3.55	6.52	6.10		sos. arad	pl.	11.20	8.18	9.41
2.30	4.3	7.02	6.38		pl. Glogova	sos.	10.50	8.08	8.55
2.44	4.42		6.40		Gyorek	↑	10.38		8.43
3.14	5.04		7.06		Pașia	↑	10.15		8.19
3.31	5.15		7.17		Radna-Lipove	↑	10.02		8.06
3.58	5.33	7.47	7.34		Conop	↑	9.49	7.28	7.33
4.30	5.57		7.57		Bézaava	↑	9.19	7.22	7.22
4.50	6.13		8.13		Soborșin	↑	9.02	7.05	7.05
5.40	6.58		8.63		Zam	↑	8.20	6.34	6.33
	7.26	9.07	9.26		Gurassada	↑	7.45	6.8	5.36
	7.08	9.31	10.04		Ilia	↑	7.18		5.16
	8.26		10.22		Braniica	↑	7.08	6.45	5.05
	3.52	9.57	10.48		Deva	↑	6.34	4.89	4.89
	9.06	10.08	11.02		Simeria (Piski)	↑	6.20	5.19	4.14
	9.52	10.37	11.43		Orăștie	↑	6.05	5.07	3.57
	1.16		12.06		Jibot	↑	5.09	4.39	3.17
	10.40		12.30		Vintul-de-jos	↑	4.44		2.54
	10.54	11.1	12.44		Alba-Inlia	↑	4.22		2.81
	11.30	11.30	1.2		sos. Temes	pl.	4.04	3.59	2.18